

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نوشته: مایک ویتنی
برگردان: آمادور نویدی
۲۲ فبروری ۲۰۲۰

جنگ گاز در بحیره مدیترانه

اتحاد غیرمترقبه ترکیه و لیبیا همانند یک زلزله ژئوپولیتیک است که تعادل قدرت را در شرق مدیترانه و در سرتاسر خاورمیانه تغییر می‌دهد. حرکت بی پروای ترکیه رقبای او را در منطقه غضبناک کرده است و راه را جهت تشدید دراماتیک جنگ داخلی ۹ ساله لیبیا باز نموده است. این اقدام ترکیه همچنین رهبران اروپا و واشنگتن را مجبور کرده است تا تصمیم بگیرند که چگونه با طرح ترکیه مقابله نمایند تا از دولت وفاق ملی حمایت شده توسط ملل متحد دفاع کنند. ترکیه می‌خواهد مرزهای آبی خود را از اروپا تا آفریقا توسعه دهد و در واقع «یک کریدور آبی از طریق شرق مدیترانه ایجاد نماید که سواحل ترکیه را به لیبیا متصل می‌کند. رهبران در انقره بر این باورند که این توافق «یک کودتای عظیم در ژئوپولیتیک انرژی» است که به «دفاع از حق استقلال ترکیه علیه حامیان نظم موجود منطقه نی کمک می‌کند». اما رقبای ترکیه بشدت مخالف این طرح اند. آن‌ها این معامله را به عنوان ربودن قدرت آشکار می‌بینند که قابلیت آن‌ها را جهت انتقال گاز طبیعی از شرق مدیترانه به اروپا بدون گذشتن از آب‌های ترکیه تضعیف می‌نماید. به هر صورت، توافق ترکیه و لیبیا زمینه را جهت یک درگیری گسترده اجتناب ناپذیر تنظیم کرده است که بین مصر، اسرائیل، امارات متحده عربی، عربستان سعودی، اروپا، روسیه و آمریکا است. به نظر می‌رسد که همه طرف‌های مذکور کلیه کانال‌های دیپلماتیک را رویهمرفته کنار گذاشته اند و در عوض، آماده جنگ می‌شوند.

در ۲۷ نومبر ۲۰۱۹، ترکیه و لیبیا تفاهنامه ای را مضاء کردند که ترکیه را ملزم به ارائه کمک نظامی به دولت توافق ملی لیبیا می‌نماید. این تفاهنامه همچنین مرزهای بحری ترکیه را به گونه ای تغییر می‌دهد که به طور چشمگیری بر انتقال گاز از شرق مدیترانه به اروپا تأثیر می‌گذارد. اسرائیل به ویژه نگران است که این معامله جدید طرح‌هایش را جهت ۱۹۰۰ کیلومتر خطوط شرق مدیترانه که میدان گازی لیبیاتان در خارج از سواحل اسرائیل را به اروپا متصل

می‌کند، تضعیف کند. اخبار وای نت نگرانی‌های اسرائیل را در مقاله ای با عنوان: «مانور ترکیه می‌تواند دست‌رسی اسرائیل به بحر را مسدود کند»، خلاصه نمود. این هم بخشی از آن:

«دو تا از جنگ‌های اسرائیل (عملیات سینا در سال ۱۹۵۶ و جنگ شش روزه در سال ۱۹۶۷) به علت حق بحر نوردی شروع شدند. اسرائیل باید این واقعیت را که در بحیره مدیترانه هست، در نظر بگیرد. باید اعمال ترکیه را به عنوان یک تهدید ستراتیژیک مهم در نظر گیرد و هر کاری را که لازمست انجام دهد تا به آن پاسخ گوید...»

این حوزه های اقتصادی انحصاری تعیین شده که به طور عمده بخش بزرگی از انرژی غنی مدیترانه شرقی بین ترکیه و لیبیا را می‌برد، موجی از محکومیت‌های بین المللی، و قبل از همه یونان، مصر، و قبرس را برانگیخته است، که ممکنست به طور مستقیم یا غیرمستقیم تحت تأثیر قرار گیرند... عدم اعتنای ترکیه نسبت به آب‌های اقتصادی یونان، قبرس، و مصرست.

انقره در ماهیت امر مناطقی را ضمیمه می‌کند که به درخواست تجدیدنظر در دادگاه‌های بین المللی بستگی دارد، که ممکنست جهت رفع آن سال‌ها طول بکشد. از نظر عملی، ترکیه یک مرز بحری ایجاد کرده است که عرض آن کل بحیره مدیترانه است. - وای نت نیوز (۱)

این تجزیه و تحلیل از مجله برتر **سیاست خارجی** امریکا نیز هشدار دهنده است. آنرا بررسی کنیم:

«ترکیه در یک تلاش ناامیدانه در دو بحران در مدیترانه جهت تغییر شکل مجدد منطقه به نفع خود، با پیامدهای مخرب بالقوه درگیرست. هم جهت ادامه جنگ داخلی در لیبیا و هم توسعه انرژی آینده در شرق مدیترانه.

پیش‌دستی غیرمعمول ترکیه در این ماه، نسبت به دولت شناخته شده بین المللی لیبیا منجر به پیمانی رسمی برای انقره شد که در تلاش خود جهت بازداشتن حمله از طرف شورشیان تحت حمایت روسیه در بخش شرقی کشور، حمایت نظامی از جمله سلاح و احتمالاً پرسنل نظامی ارائه دهد. این پیمان نظامی درست چند هفته پس از آن انجام گرفت که ترکیه و همین دولت وفاق ملی به توافقی غیرمعمول دست یافتند که اساساً بخش اعظم غنی از انرژی مدیترانه شرقی را بین خودشان تقسیم کنند- که دست یونان و قبرس را از ثروت بادآورده آینده قطع می‌کند...» («تهاجم جدید ترکیه اتحاد با لیبیا را جعل می‌کند»، سیاست خارجی).

تحولات جدید منجر به تشدید جنگ در زمین لیبیا می‌گردد، این تحولات نیز باعث تفرقه های عمیقی در درون خود منطقه می‌شود، جایی که در آن اتحادهای جدیدی شکل می‌گیرد و خطوط جنگ را ترسیم می‌کند. محور ترکیه و لیبیا از یک‌طرف، در حالی‌که در طرف دیگر یونان، امارات متحده عربی، عربستان سعودی، مصر، اسرائیل، فرانسه، المان، انگلستان و احتمالاً امریکا می‌باشند - اگرچه دولت ترمپ هنوز موضع خود را روشن نکرده است. در هر حال، جنگ بین دولت لیبیا که شناخته شده بین المللی است و ارتش ملی لیبیا حفتر، تنها بخش کوچکی از مبارزات بسیار بزرگتر بر سر هیدروکربن های حیاتی واقع شده در منطقه ستراتیژیک بحیره مدیترانه است.

این هم بخشی از مقاله در جنگ روی صخره ها که به خطرات ناشی از آن تأکید می‌کند:

«کشف ذخایر عمده ای از گاز طبیعی در مدیترانه شرقی در سال ۲۰۰۹، بازی را تغییر داد و ژئوپولیتیک منطقه را واژگون کرد. این امر موجب اتحادهای جدید و غیرمنتظره ای بین اسرائیل، یونان، قبرس، و مصر شد تا شانس خودکفایی انرژی خودشان را به حداکثر برسانند. حجم گاز ذخیره شده در میدان های زهر مصر، و لیویاتان و تامار در آب‌های اسرائیل، و آفروادیت نزدیک جزیره قبرس قرار دارد. با ذخایر گاز طبیعی قابل بازیافت در این منطقه که تخمین زده شده است بالغ بر ۱۲۰ تریلیون فوت مکعب باشد، مفهوم ستراتیژیک نمی‌تواند بزرگتر از این باشد. این مقدار تقریباً حدود همان کل گاز ثابت شده در عراق است، که در رده بزرگترین ۱۲ ذخیره جهان قرار دارد... (میدان

گازی اسرائیل) لیویاتان تخمین زده شده است که دارای ۲۲ تریلیون فوت مکعب گاز طبیعی قابل بازیافت و نیم میلیون بشکه نفت بالقوه است. «(دیپلماسی هیدروکربن: حرکت ترکیه ممکن است هنوز به سود صلح باشد)»، جنگ روی صخره ها. (کام) (۲)

حرکت جاه‌طلبانه ترکیه زیاد این احتمال را به وجود می‌آورد که رقابش حمایت خود را برای جنگ سالار لیبیا، حفتر افزایش دهند، کسی که با بیشترین حساب‌ها، برای سیا یک دارائی است که در سال ۲۰۱۴ به لیبیا فرستاده شد تا دولت طرابلس را سرنگون سازد و کشور را تحت دست نشاندۀ امریکا متحد سازد. در حال حاضر، نیروهای حفتر بیش از ۷۰ درصد قلمرو لیبیا را کنترل می‌کنند، در حالی که تقریباً حدود ۶۰ درصد جمعیت تحت کنترل دولت وفاق ملی به ریاست نخست وزیر فایز ال-سراج هستند. طبق اخبار ترکیه: «بیش از نیمی از پرسنل حفتر مزدورانی از روسیه و سودان هستند، که اغلب توسط شیوخ خلیج فارس پرداخت می‌شوند.»

در اپریل ۲۰۱۹، حفتر حمله ای را علیه دولت در طرابلس آغاز نمود، که به آسانی دفع شد. در روزهای اخیر، به هر حال، حفتر با نقض روشن توافق آتش‌بس برلین حملات خودش را بر شهر میسراتا و فرودگاه طرابلس از سر گرفت. او همچنین تسلیحاتی از امارات متحدۀ عربی دریافت نمود. علی‌رغم تحریم تسلیحاتی که به طور اتفاق آراء دو هفته قبل در همان کنفرانس برلین تصویب شد. انتظار می‌رود که حمایت از حفتر در ماه های آینده همچنان افزایش یابد، البته چنان‌که برلین، پاریس و به ویژه واشنگتن بر روی برنامه ای به توافق برسند که نیروهای نیابتی را تقویت نمایند و جنگ زمینی را دنبال کنند تا پروژه قدرت ترکیه در بحیرۀ مدیترانه را خنثی نمایند.

توافق ترکیه و لیبیا تلاشیست خام که مرزهای بحری ترجیحی ترکیه را به دیگر کشورهایی تحمیل کند که هم مرز با بحیرۀ مدیترانه قرار دارند. طبیعتاً، واشنگتن اجازه نخواهد داد که این اعلان یکجانبه قدرت ترکیه بدون تقابل بماند. و در حالی که ستراتیژی واشنگتن هنوز اعلام نشده است، این صرفاً نشان می‌دهد که سیاست خارجی ستابلیمشنت امریکا با اعلامیۀ ۲۷ نومبر ترکیه غافلگیر شده است. اما این بدین معنی نیست که واشنگتن این وضع موجود را می‌پذیرد. به عکس، طراحان جنگی امریکا بدون شک حرف آخر را نسبت به ستراتیژی جدید می‌زنند که با هدف دستیابی به اهداف آن‌ها در لیبیا است، در حالی که در عین حال با ضربه مهلکی که به متحدان ناتو در نزدیکی با روسیه رشد نموده و منجر به درسره‌های بی‌حدی در سوریه شده است، برخورد خواهد کرد، و حالا هم ترکیه مزاحم طرح های واشنگتن جهت کنترل منابع حیاتی در شرق مدیترانه شده است.

واشنگتن سیاست خارجی اظهارشده ترکیه را به عنوان نشانه «جنگ‌طلبی» می‌بیند که نیاز به پاسخی با مشت آهنین دارد. اما هرگونه حمله به ترکیه یا منافع ترکی تنها منجر به تشدید رابطه بد بین انقره و واشنگتن می‌گردد، و تنها فشار بیشتری به اتحاد نخ نمای ناتو وارد خواهد ساخت و فقط اردوخان - پریزیدنت ترکیه را بیش‌تر به سوی مدار مسکو سوق می‌دهد. در واقع، تیم ترمپ باید درک کند که واکنش بیش از اندازه از سوی آن‌ها می‌تواند مجدداً منجر به تنظیم اتحاد سرنوشت سازی گردد که می‌تواند منطقه را تغییر شکل بدهد، و هم‌زمان باعث تسریع ظهور نظم نوین جهانی گردد.

درباره نویسنده:

مایک ویتنی، تحلیل‌گر سیاسی و مالیست که در ایالت واشنگتن زندگی می‌کند. با وی می‌توان با ایمیل آدرس زیر تماس گرفت.

fergiewhitney@msn.com

برگرداننده شده از:

Mike Whitney :Gas Wars in the Mediterranean By

Global Research, February 10, 2020

5 February 2020 The Unz Review

<https://www.globalresearch.ca/gas-wars-mediterranean/5703184>

منابع:

-(۱)

“Turkey’s maneuver could block Israel’s access to the sea” (

-(۲)

Turkey’s Gambit Might Yet Pay a Peace Dividend”, warontherocks.com